

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

ОПЕЛЮВІЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО
СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGАН OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ

РІК XXXI.

Число 230.

Джерси Сіті, Н. Дж., середа, 3 жовтня, 1923.

VOL. XXXI.

No. 230.

Jersey City, N. J., Wednesday, October 3, 1923.

THREE CENTS

НАСЕЛЕННЯ ОКЛАГОМИ КИДАЄ
ВИЗОВ СВОМУ ГУБЕРНАТОРОВИ

ОКЛАГОМА СІТІ, 1 жовтня. — Населення стеути Оклахоми не хоче слухати губернатора стеути Волтона та мимо його заборони хоче перевести голосування (референдум) над тим, чи поставити його в об'їжджальний для надкутих властей.

Всі просто повітові урядники позасягали виборчі комісії, збираючи вдало ставити опір 22,000 спеціальних пошліних агентів, установленим губернатором для стеження виборчих лобів.

Щоби відложити кризу (перемолову хвилю), губернатор заявив, що він оголосить лінійну дату на голосування, але і цього успішності урядники по повітах не послушати та заважали за всяку ціну відбутися голосування завтра, як се було давніше означено.

ОТВОРЕННЯ 43-ОГО КОНВЕНЦІЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ

ПОРТЛЕНД, Орегон, 1 жовтня. — Нині отворено тут річну конвенцію союзу американських робітничих куній, Американської Федерації Праці.

Збори розпочав промовою президент організації Самуель Гомерс, її давній голова. Він казав на справу, від якого вирішення на конвенції, отже питання ділової праці по фабриках, поправу політичної свободи, і т. д.

КОНВЕНЦІЯ ПРОТИ КУ-КЛАКС-КЛЕНА ТА БОЛЬШЕВИКІВ

Довше задержався він на двох справах, а то на Ку-Клукс-Клені та на большевиській агітації серед робітничих куній. Кажучи про Ку-Клукс-Клена, Гомерс закликав йому, що він ширить незгоду серед американського народу та розбиває робітничі організації, що він хоче знищити американські засади релігійної свободи та толеранції (терпимості), та хоче роздурити національну та расову ненависть. Зібрав своїми оплесками дали до пізнання, що вони годяться зі сими поглядами.

В своїх увагах про большевиську агітацію, Гомерс закликав большевиських агентів відому вже якійсь за стервоування в куніях зі, середина, розбивання їх та добування собі впливу при помочі провокаторської роботи.

По промові Гомерса стали читати рапорт виконавчого комітету Федерації Праці про біжучі питання політики робітничих куній.

З ДРУКАРСЬКОГО СТРАЙКУ В НЬЮ ЙОРКУ

НЬЮ ЙОРК, 2 жовтня. — Ньюйорські друкарі, котрі рішили вертати до роботи та покінути білашх лютимизацій стряк, почали вчора громадно вступати в члени міжнародної друкарської кунії, котра зробила з властителями газет новий контракт.

Вчора заявила у головні роблязання того лобового (відділу) друкарської кунії, що він страйк, депутати друкарів, на лежачих умі до міжнародної кунії та зажадала видачі книжок лобового. Голова відмовився віддати їх.

ЗЕЛІЗНИЦІ МАШИНИСТИ ТА ПІКЕРИ ДОМАГАЮТЬСЯ
ПІДВИШКИ

КЛІВЛЕНД, Огайо, 1 жовтня. — Юнія зелізнничих машиністів та пікерів доручує всім зелізнничим підприємствам, з якими вона мала контракт до 1 жовтня с. р., заяву, що на будуче робітничі домагаться підвищити свої заплати.

Як відомо, ці зелізнничі робітничі були примусіти прийняти 1 липня 1921 року рішчення Робітничої Зелізнничої Ради Злучених Держав, обіймаючи їх годішню заплату в 12 і шість процентів. Тепер ці робітничі і жадають повернення скалі заплати, існуючої перел 1 липня 1921 року.

ПЕРШІ СІНІ

РОЧЕСТЕР, Нью Йорк, 1 жовтня. — З Востерно доноситься, що там упав перший сніг сї осені. Сніг упав вночі, але з огляду на те, що температура (теплота) вимосила від 40 до 50 степенів Фаренгейта, зараз стопишся.

Сніг падав в шийлі північно-західній частині стеути Нью Йорк та в стеути Мейн.

ПРОПАЛИ НА МОРЮ ДВІ РИБАЦЬКІ ЛОДКИ

НЬЮ ЙОРК, 2 жовтня. — Прибережна сторона главе зложі повернула Ньюйорського та Ньюжерського стеути за двома рибальськими лодками, що вихили на ловлю риби ще в неділю, а ще й досі не вернули.

На одній з них було кромі п'яти чоловік ще дев'ять пасажирів, з котрих більшість має польські імена.

Урядники припускають, що обі лодки затонули.

ЕПІСКОП ПРИКАЗУЄ ПРОГОНЮВАТИ НЕМОЖЛИВО
ДО ВИКОРЯЛЛЯ

ВАШІНГТОН, 1 жовтня. — Дуже заміту промову, про прогонибілю виглосив на Національній Раді Жінок-Католячок каталекандійський єпископ Шреюс.

Говорячи він, що кожний горожанин Злучених Держав знає в своїм серці, що прогонибілю закон не дається переваги в житті. Мимо завазної агітації в околиці Дітройту півника не ослабла, а зростає, кажуть, що агітація вже ослабла, але те пер маємо в країю більше приватних горельє, як було пошліних перел прогонибілю. Він казав гроші, зужити американським урядом на виконування прогонибілю, майже, якимось в болюто. Він казав на загально відомий факт, що сніг везелі урядники, які мають перестерігати виконування законів, над прогонибілю киять собі словиши і ділами.

МЕКСИКАНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ
УСВАЄ РАДІКАЛЬНИХ УРЯДНИКІВ

МЕКСИКО, 30 вересня. Президент мексиканської республіки Обрегон почав очисувати свій уряд з радикальних урядників.

Ще два тижні дому уряд прогонив кількох большевиських з Ромулі, які дісталися до міністерства просвіти.

НАФТА НА ФАРМІ УКРАЇНЦІВ

Великий нафтовий закін, до чийн вертати на фарми колишнього співробітника "Свобода", Сави Черньківського в Гіатедж, Монт. Нафтова вежа з приладами стоїть около 25,000 доларів, а цілий закін стоїть мевх 60,000 доларів. Знавці і нафтові геолози доказують, що нафтові жерела на фармі д. Черньківського дуже обильні і находитяться в глибині 800 до 1200 футів.

ПРИГОДА ВІТОСА.

Гостинцем Зегке. Велішем. Яблоніне-Варшава, гнало дав самоходів. В одному з них їхав "Саві", Вітос Група польських хлопів заступила їм догору, але коли перший самохід митнув попри них град камінів поспішав на слідування. Скінчилися на лютівничий шийлі з літареши самоходу. Поліція не встигла провирити причини такої серцевої овації уладженої п. Вітосови з боку його колишніх однодумців.

ПЕЛДИ ДЛЯ ДУХОВЕНСТВА
В ПОЛЬЩІ

Польське міністерство віросповідання і просвіти, реск. з дня 14. VIII. 1923, н. 7151 призначило печавши від 5. липня 1923 р. дотацію засадичну місячно: а) для Архидієскопія по 4,500,000 млі, б) для Дієні Єпископія 4,000,000, в) для генеральних Вікаріів 3,000,000, г) для членів католи. Капітула 1,700,000, о) для парохів 800,000, ф) для сотрудників і завіздатів до ч. 600,000, г) для богословів дух сем. 400,000. По шийні засадичні дотації вразі дальшого зросту доріжні будувати зростати, почавши від серпня 1923 р. в тім самим відношенню, в якім будуть зростати платні державних функціонерів і так високість додатку доріжничого за місяць серпень вимосить 1) 58 проц. платні серпневої плати 2) 32 проц. від платні серпневої і від 58 проц. додатку. Високість канцелярийного річачу і спосіб виплати повисших поборів остане той давше без зміни.

СПАРВА ВІДНІ В ЛІЗІ НАРОДІВ

Правничі комісії при Лізі Народів взяла на дивний погляд нараз справу польсько-литовського спору відносно Вильна. В тій справі вбрано окремі правничі комітети. Польський представник заступається проти порушення справи, яку, на його думку, остаточно вирішила рада амбасадорів.

ПАЛЯТЬ ПАЛІВ У ГАЛІЧИНІ

Львівська "Газета Подзвення" доноситься, що "зборняк двох знаку м. Шептицького" підпалює філярарок Стрі в Равишній властисті Чесени, Батору-ської. Згоріла стола з 8 ваговими збіжжя і кертовка молодіть. Шкода вимосить около 200 мільонів. Тасана часосіть доноситься зі Старишавишчій, що "остатинні тижнями гналися в тамошньому повіті кілька актів суботаного підпау польських дворян. Шайка українських "збіру" кінно ні підпалює під стогі збіжжя і палівале їх, не дивлячись на сторожі, якіми збіжжя обставлене. Тісамі "українцями зборняк" підпалює шийлі з 4, на 5 вересня філярарок Чароту-рийського в Долишній Теплиці. Шкода вимосить кілька десятків мільонів. "Саботажі" замовляють і з других селх ярославського повіту.

БАНДИТИЗМ У ЛЬВОВІ

В горшій області Личаківської дільниці напали недавно нічю на різника Сильвестра невідомі бандити, які, поховали його ножами, ограбили і кинули нежитогого на улиці. Поліція почала за ними шукати.

УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ У ВІННИКАХ

В неаляю, 9 вересня відкрито у Винниках Українську дитячу, в якій приміщенні дитя вильна казів і перший рік приватної учительської кодукаційної семінарі УНТ.

ВІЙСЬКОВИЙ ДИКТАТОР ГЕССЛЕР
ПРИВЕРНУВ СПОКІЙ І ПОРЯДОК
В ЦІЛІЙ НІМЕЧЧИНІ

БЕРЛІН, 1 жовтня. — Правительство Штрессмана видало нині заяву, в якій поаоложило публіку, що привернено порядок в шийлі Нїмецьчині.

Військо задало повстанню монархістів в Кірстріні, недалеко Берліна, а також і проби зворушення в других місцевостях.

Нїмецький військовий диктатор Гесслер дав собі раду з неспокоєм вже з самого зачатку.

Він проголосив, теж денду на всі вісти з окупованої Реншуні і Гуршуні. Вістам можна оголошувати тільки урядові звідомлення нїмецького правительства.

ГОЛІНДІЯ БЕРЕЖЕ ГОЛІНДСЬКО-НІМЕЦЬКОЇ ГРАНИЦІ

ГАГА, столиця Голандії, 1 жовтня. — З причини неспокою в Нїмецьчині голландське правительство скріпило свої військові сторожі на голандсько-нїмецькій границі, щоби неспокої не перенесли на голандську територію.

Кажуть, що ходять о те, аби не пустити нїмецького престолонаслідника Флоріана Вільгельма, колиб у Нїмецьчині стався політичний переворот і його пошлякали на престол.

НІМЕЦЬКІ СОЦІАЛІСТИ ПОКИДАЮТЬ КАБІНЕТ

БЕРЛІН, 1 жовтня. — В тутешніх політичних кругах говорять, що соціалісти уступають у нїмецького міністерського кабінету, та що канцлер Штрессман доповнить кабінет не соціалістами.

ПУАНКАРЕ ХОЧЕ ДІЛ ВІД НІМЕЦЬЧИНІ

ПАРИЖ, 1 жовтня. — Французський прем'єр Пуанкаре нині виглосив, що одну патріотичну промову.

Він сказав, що Франція ще далекі від порозуміння з Нїмецьчиною. Він повторив, що Франція, минулої неділі, що Франція не вдоволюється заявою про покінчення пасивної резистенції, але вимагає діла. Але доки Нїмецьчина ірві обіймає нікого Франції не дає. Давного, казав він, добре, що Франція орункую силою столя над Реном.

ІМПЕРІАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ В ЛОНДОНІ

ЛОНДОН, 1 жовтня. — Нині отворено тут імперіальну конференцію Великої Британії, в якій беруть участь представники складових держав імперії. Конференція має потривати в неділю.

На отворенню конференції перший відгослов промову британський прем'єр Стенлі Болдвін.

Він висловився за призначення провідничого Ліги Народів і про ті успішні в поаоложенню грецько-італійського спору. Він зазначив, що який не було ті Ліги і колиб вона не була так поаоложила спор, як се вона зробила, то було, би прийшло до війни.

Далі споминував розорумну конференцію у Вашингтоні, кажучи, що вона осигнула великий успіх.

Потім говорив про окупацію нїмецької Реншуні. В цьому ділі, казав він, Велика Британія мала величезне трудне завдання, але не хотіла вступати проти Франції, як не хотів і її, помічати, Мик Великого Британією. І Франція була сувереніт, поглядаю про відношення до Нїмецьчині, але проте се не було легорно у взаїмному співвідношенні. Правда, англійська публіка шийлі була недоволенна іза терпимості, яку правительство виявляло у відношенні до французької політики, але се було радик бажання зберегти британсько-французьку дружбу.

Потому говоривши, се коротко: прем'єр Канади, Макензі Кінг, прем'єр Нової Зеландії, Мессі, прем'єр Південно-Африканської Сполки генерал Смутс, прем'єр Ньюфаундленду Воррен, прем'єр Ірландії Коурей і представники Італії, кияж-Аларду.

З розмов з прем'єрами тутешня преса вивидала, що вони є за відкоррєкцію Великої Британії в політиці від Бароні, лиш один генерал Джан Крістіан Смутс є за співвідношення з Лігою Народів.

ТРОЦЬКИЙ КАЖЕ, ЩО БОЛЬШЕВИКИ ПОШАНЮЮТЬ
ПРИВАТНУ ВЛАСНІСТЬ АМЕРИКАНЦІВ

ЛОНДОН, 1 жовтня. — Бюро Райтера подає дещу з Москви, в якій переказує слова большевиського міністра війни Леона Троцького у справі відношення большевиських до Америки і американських капіталістів.

На запит одного заграничного кореспондента він сказав: "Поки в Америці є приватна власність, американські ітереси будуть в Росії пошанювані. Советський уряд додержує як найточнішше всіх умов, які зазначили з американськими бізнесменами. Всяка інша політика була би самообидливою."

ЩО ЗЕМЕТРАСЯ В ЯПОНІ

ТОКІО, столиця Японії, 1 жовтня. — Японська преса дуже напружена на метод, яких живе комітет японських бізнесменів при рішаді планов жертам землетрясень.

Тазеті пишуть, що засоби пожеж, які жертували самі Японці, динуть, а Шібуї іза неаостачі перевозних середніх. Засоби, які привезено із Злучених Держав, тепер провозять до Токіо.

Генерал Яманаші, хорунжий і командант на нашішій землетрясній області, є проголошено воєнний стан, заявив, що наварисе останній розділ засобів пожеж армії, бо вона має потрібну організацію.

Поліція в Йокогамі переводить труси по затях, гляючи за нападеними річани власні катастрофи.

ПОВІДОМЛЕННЯ!

ПОВІДОМЛЕННЯ!

ДО ЧЛЕНІВ І ПРИХИЛНИКІВ У. Н. СОЮЗУ:

Після ухвалення річного засідання головного уряду У. Н. Союзу з 16. лютого 1923 і рішенням Екзекутивної У. Н. Союзу з 26. вересня 1923, сим проголошується тримісячну кампанію еднання нових членів до організації.

Згідно з тим, в слідуванні трох місяців з 1. жовтня 1923 року до 31. грудня 1923 року.

ЖОВТНІ, ПАДОЛІСТІ І ГРУДНІ

Український Народний Союз постередичитим 341 своїх Відділів в Злуч. Державах і Канаді буде приймати

МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ

ВІД 1-ГО РОКУ ДО 55 ЛІТ ВІКУ

БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

НА ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА СЛУЧАЙ СМЕРТІ, КАЛІЦТВА АБО НЕВИЛІЧНОЇ ОМОЛІСТІ НЕДУГІ.

ОБЕЗПЕЧІТЕ СЕБЕ І СВОЇ РОДИНИ.

Дорожуйте своїм, друзям і знайомим вступати в ряди своєрідної запомогої організації, організації яка вже 30 літ найбільш користь своїм членам і сім'ям асему українському народові приносить.

Приєднуйте нових членів і члени до існуючих вже відділів. Організуйте нові відділи, братства, сестринства або товариства.

Голоситесь по бачині інформації до відділків урядників або просто до головної канцелярії У. Н. Союзу на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

RECORDING DEPARTMENT

P. O. BOX 76 JERSEY CITY, N. J.

В Джерси Сіті, Н. Дж., 30. вересня 1923.

ЗА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ:

Г. Калитанюк, гол. ред. секр.

